

A Fővárosi Ítéltábla a Tóth és Nyerges Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt (.....) felperesnek a Simon és Mester Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. november 23-án kelt 14.G.42.001/2009/20. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint az alperes és a (a továbbiakban:) 2008. február 4-én engedményezési szerződést kötöttek, amelyben az alperes, mint engedményező az, mint engedményesre átruházta a megállapodás 1. számú mellékletében felsorolt hat adóssal kötött kölcsönszerződésből eredő követeléseit.

A szerződés 4.1. pontja szerint az „Engedményes az 5. pontban körülírt követelés-vételár megfizetésével egyidejűleg szerzi meg a szerződés 1. pontjában leírt követelés és összes járuléka tulajdonjogát, annak összes biztosítékával e nappal lép a korábbi tulajdonos helyébe és szállnak rá a követelést biztosító mellékkötelezettségekből eredő jogosultságok.”

A szerződés 5. pontja „Pénzügyi megállapodás” címszóval a következőket tartalmazta:

„5.1.: a felek az 1. pontban meghatározott követelés átruházásnak - engedményezésnek - értékét 85.000.000 forintban állapítják meg.

5.2.: a felek megállapodnak abban, az engedményes a követelés kölcsönösen kialakított 5.1. pontban körülírt vételárának megfizetésére az alábbiak szerint kerül sor. A vételár 20%-át a jelen szerződés aláírását követően legkésőbb 2008. február 9. napjáig köteles átutalni az engedményező vezetett bankszámlájára. Engedményező nyilatkozik, hogy a 20% vételárrészlet maradéktalan jóváírását követően a még le nem járt követeléseket egy összegben lejárttá teszi azonnali hatályú felmondással. A hátralékos vételárrészletet 2008. március 4. napjáig köteles teljesíteni engedményes szintén a fenti bankszámlára. A szerződés érvényességének és hatályosságának feltétele a vételár megfizetése, mely akkor minősül megfizetettnek, ha az engedményező fenti bankszámláján jóváírásra kerül. Abban a nem várt esetben, ha engedményes 2008. március 4. napjáig nem teljesíti a teljes vételárat az engedményező felé, úgy engedményező a jelen szerződéstől eláll. Felek együttesen nyilatkoznak, hogy az engedményes elállása esetén a már teljesített 20% vételárrészlet fele jár vissza, a vételár 10% összege az engedményező költségeinek fedezését szolgálja."

A szerződés szerint 2008. február 9-én fizetendő 20% vételárrészlet (17 millió forint) helyett az2008. február 19-én fizetett az alperesnek kb. 10.500.000 forintnak megfelelő 40.000 eurót készpénzben. Azszámára a befizetett 40.000 eurót pontosan nem ismert tartalmú megállapodás alapján - a felperesi társaság, mint „befektető” bocsátotta azrendelkezésére 2008. február 19-én (3/F/1.) A 20% vételárelőleghez hiányzó összeg, valamint a 2008. március 4-én esedékes teljes vételárhátralék nem került megfizetésre az alperes számára, mivel az ehhez szükséges pénzeszköz az számára nem állt rendelkezésre. Azkérésére a vételárhátralék megfizetésére kb. 3-4 alkalommal 1-2 napos határidő hosszabbítást kapott az alperestől. Ezt követően az újabb határidő hosszabbítás iránti kérésére az alperes közölte, hogy további határidő hosszabbítást nem engedélyez, és az azon kérését is elutasította, hogy a megfizetett vételárrészletnek megfelelő értékben a követelések egy részét adja át. Az alperes közölte, hogy további határidő hosszabbítást nem engedélyez, és mivel egy követelés-csomag megvásárlására szolt a szerződés, a részleges követelés átruházást sem fogadja el, az ügyet ezzel lezártnak tekinti, az pedig kérte a befizetett vételárelőleg teljes visszafizetését.

Az 2008. március 14-én meghatalmazta mint a felperesi társaság meghatalmazottját, hogy a 2008. február 4. napján az alperessel kötött engedményezési szerződésben megjelölt vételárból az alperestől pénzt átvegyen és a pénz átvétele vonatkozásában okiratot aláírjon (8/A/2.)2008. március 17-én átvételi elismervény ellenében 7.105 eurót készpénzben átvett az alperestől (8/A/4.) Az átvételi elismervény az átvett összeg jogcímeire vonatkozóan a következőket tartalmazza: „2008. február 4. napján a és a közti engedményezési szerződés jött létre, melynek során 2008. február 19. napján

befizetésre került arészéről 40.000 euró, mint vételárrészlet. Tekintettel az engedményezési szerződés 5.2. pontjában foglaltakra, 7.105 euró jár vissza a részére megíúsult engedményezési szerződés vételárának részteljesítéséből, melynek maradéktalan átvételét aláírásommal nyugtázom. A visszajáró összeg számításának módjáról a szükséges felvilágosítást megkaptam, melyet megértettem és tudomásul vettem."

A felperes 2008. április 16-án kelt levelében közölte az alperessel, hogy a szerződés szerinti vételárhátralékot az nem tudta megfizetni, ezért az általa már megfizetett vételárelőleget a szerződés értelmében visszakérte, melyből azonban az alperes a kikötött 10%-ot visszatartotta. Kifejtette, a szerződés 5.2. pontja szerint a teljes vételár megfizetésének hiányában a szerződés nem érvényes és nem hatályos, valamint a vételár 10%-ának megtartására három együttes feltételt (1.engedményes elállási nyilatkozata, 2. 20% vételárrészlet teljesítése, 3. az engedményező alperesnek 10% erejéig felmerülő költsége) írt elő, melyek egyike sem valósult meg. Mivel az a szerződéstől nem állt el, a szerződés 5.2. pont alapján 2008. március 4-én megszűnt, valamint a 20% sem került befizetésre, és a szerződés megszűnéséből az alperesnek költségei sem származhattak, mivel csak a 20% vételárrészlet megfizetését követően lett volna jogosult felmondani a szerződéseket, ha azonban mégis megtette, akkor saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat. Mindezek alapján felszólította az alperest a jogosultatlanul visszatartott 8.500.000 forintnak az ügyvédi iroda számlájára való átutalására.

Alperes válaszlevele után a felperesi ügyvéd meghatalmazása 2008. május 28-án került kézbesítésre az alperesnek, amelynek alapján 2008. június 19-én írt levelében az alperes kifejtette, szerinte a szerződés a Ptk. alaki és tartalmi követelményeinek megfelelően, érvényesen jött létre. A szerződés felfüggesztő hatályossági feltétele volt a 17.000.000 forint összegű vételárrészlet 2008. február 9. napjáig történő megfizetése, melyet az nem teljesített, így a Ptk. 229.§ (2) bekezdése szerinti felfüggesztő feltételt az felróhatóan megíúsította, ezért a feltétel bekövetkezettnek tekintendő és a szerződés hatályos is. Végül közölte, hogy a szerződés 5.2. pontja tételesen tartalmazza a Ptk. 246.§-ban foglalt, nem teljesítés esetére kikötött megíúsulási kötbér fogalmi elmeit, ennek megfelelően az alperes szabályszerűen elszámolt.

Időközben, 2008. május 8-án az engedményezési szerződést kötött a felperessel. Ebben rögzítették, hogy az által 2008. február 4-én alperessel kötött engedményezési szerződés megíúsult, melyre tekintettel az alperesnek a megíúsulásig megfizetett vételárrészt vissza kellett volna fizetnie, azonban az alperes 8.500.000 forintot visszatart. Erre tekintettel és ennek ellentételezéseként

az a felperesre engedményezte az alperessel szemben fennálló 8.500.000 forint összegű követelését.

Az alperes a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt keresetlevelet terjesztett elő az és felperes közötti engedményezési szerződés jogszabályba ütközése miatt a szerződés semmisségének megállapítására, melyet a bíróság 302517/2009/2. számú végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasított.

A felperes, mint azengedményezés folytáni jogutódja, keresetében 8.500.000 forint és ennek 2008. március 4-től a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A§ szerinti kamatainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 361.§ (1) bekezdése alapján jogalap nélküli gazdagodás címén. Álláspontja szerint a szerződés 5.2. pontja a Ptk. 228.§ (2) bekezdés szerinti bontó feltételt tartalmaz, mely szerint, ha az engedményes 2008. március 4. napjáig nem teljesíti a teljes vételárat, úgy az engedményező a szerződéstől eláll. A feltétel bekövetkeztével a szerződés hatálya megszűnik és mivel az engedményes 2008. március 4-ig nem teljesített, ezért a szerződést megszűntnek kell tekinteni, mivel a feltétel automatikusan az engedményező elállását eredményezte. Ennek jogkövetkezményeként az eredeti állapot visszaállításának kötelezettsége terheli a szerződő feleket. A szerződés sem kötbérre, sem foglalóra vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, és a szerződés 5.2. pontjában a felek csak egyetlen esetben jelöltek meg szankciót három együttes feltétel bekövetkezése esetére: az engedményes a jogügylettől eláll, a vételár 20%-át már megfizette, valamint a vételár 10%-át kitevő költsége keletkezett az alperesnek. Ezen feltétel egyike sem teljesült, így az alperes nem jogosult a vételár 10%-ának megfelelő összeget visszatartani. Ezen túlmenően a szerződés hatálya is megszűnt 2008. március 4-én, így az alperes emiatt is köteles a már megfizetett vételárrészletet kifizetni.

Másodlagosan hivatkozott arra, a szerződés hatálytalan, mivel az 5.2. pontja szerint a szerződés hatálybalépésének feltétele lett volna a teljes vételár megfizetése, amelyre nem került sor. Végül hivatkozott arra, a szerződés 5.2. pontja egyértelműen akként rendelkezik, hogy a szerződés érvényességének feltétele a vételár megfizetése a kikötött határidőig, amelynek eredménytelen elteltére tekintettel a szerződés érvénytelenné vált, és amelyek következtében a Ptk. 237.§ (1) bekezdés alapján az eredeti állapot helyreállítása körében az addigi teljesítés visszajár. A szerződéses jogviszony megszűnt, amelynek oka nem az engedményes felperes elállása, hanem a szerződés érvényességére előírt feltételek elmaradása, illetve a Ptk. 228.§ (2) bekezdés szerinti feltétel bekövetkezése. Mindezek alapján tehát az alperesnek semmilyen jogcíme nincsen a keresetben követelt összeg visszatartására.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen vitatta a felperes kereshetőségi jogát arra hivatkozással, hogy a felperes és azközötti

engedményezési szerződés semmis, mint jogszabályba ütköző, így a felperes a perbeli igény érvényesítésére nem jogosult. Véleménye szerint a jogalap nélküli gazdagodás szabályai nem alkalmazhatók annak szubszidiárius jellege folytán, mivel a felek között érvényes szerződés állt fenn, ezért a jogvitát a szerződéses jogviszony alapján kell elbírálni. Álláspontja szerint a szerződés 5.2. pontja nem bontó feltételt, hanem a Ptk. 228.§ (1) bekezdés szerinti felfüggesztő feltételt tartalmaz, mely szerint a felek a szerződés hatályának beálltát bizonytalan jövőbeni eseménytől teheti függővé (felfüggesztő feltétel) és a szerződés hatálya e feltétel bekövetkeztével áll be. A törvény szerinti „bizonytalan jövőbeni esemény” csak a felek magatartásától független bizonytalan jövőbeni esemény lehet. A szerződés azonban az egyik szerződő fél magatartásától függő feltételt tartalmaz, amely nem tekinthető felfüggesztő feltételnek, ezért mint lehetetlen feltétel a Ptk. 228.§ (3) bekezdés szerint semmis és a részleges érvénytelenség szabályai szerint a szerződés ezen rendelkezése semmis. Tehát a felek között a szerződés érvényesen és hatályosan létrejött. Álláspontja szerint a szerződés azon rendelkezése, hogy az engedményes elállása esetén a már teljesített 20% vételárrészlet fele, azaz 10% vételár az engedményező alperes költségeinek fedezését szolgálja, a Ptk. 320.§ (2) bekezdés szerinti bánatpénz kikötésének minősül. Állítása szerint az alperes a szerződéstől nem állt el, hanem a 7.105 euró átvételekor kiállított elismervényben foglaltak szerint a meghiúsult engedményezési szerződés vételárának részteljesítéséből visszajáró összeg és az alperes elszámolásának tudomásul vételével a felek a korábban kikötött bánatpénzt meghiúsulási kötbérnek tekintették, és a szerződéses viszonyukat ezzel lezárták. Arra is hivatkozott, hogy a szerződés 5.2. pontja akként értelmezendő, hogy a vételár 10%-ának megfelelő összeg kötbérként illeti meg az alperest, amennyiben az engedményes nem teljesít. Elállást egyik fél sem közölt a másikkal írásban, azonban szerződéses viszonyukat az elszámolás mellett a 7.105 euró visszafizetésével közös megegyezéssel a jövőre nézve megszüntették. Kiemelte, hogy az átvételi elismervényben szereplő nyilatkozatot, mint a felperes meghatalmazottja, illetve a felperes maga sem vitatta, éstanúkénti kihallgatását sem kérte a felperes. Állítása szerint a szerződéskötéskor szó sem volt arról, hogy a felperes jogelődje nem saját maga, hanem más befektető számára vásárol követeléseket.

Az elsőfokú bíróság meghallgattaés, alperesi képviselőket, tanúként,és

Az elsőfokú bíróság a 2011. november 23-án kelt 14.G.42.001/2009/20. számú ítéletével a keresetet elutasította, s kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 531.250 forint perköltséget.

A határozat indoklásában kifejtette, az alperesnek a felperes keresetösségi jogát illetően előterjesztett, a felperes és a perben nem álló közötti engedményezési szerződés érvénytelenségére alapított védekezését a jelen perben

érdemben vizsgálni nem tudta, mivel ahhoz a másik szerződő fél, az perben állása is szükséges lett volna, akinek alperes által a felperesi oldalra történő perbevonására eljárásjogi lehetőség nem volt. Ezért ezen szerződés érvénytelenségének megállapítására az alperes által a jelen per felperese és azellen indítandó külön perben lett volna lehetőség. A bíróság erről az alperest tájékoztatta is, aki ugyan a PKKB előtt a pert megindította, azonban keresetlevele érdemi vizsgálat nélkül hivatalból elutasításra került, jogerős ítélet tehát ebben a kérdésben nem született, jelen perben pedig nem volt vizsgálható. Az alperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelme is megalapozatlan volt. A felperes által kötött engedményezési szerződés érvényesnek tekintendő, és annak alapján a Ptk. 329.§ (1) bekezdés szerint a felperes jogosult a perbeli követelés érvényesítésére. A felperes jogelődje és az alperes között nem vitatottan a Ptk. 328.§ (1) bekezdés szerinti engedményezési szerződés jött létre, amellyel az alperes, mint engedményező a szerződésben megjelölt kötelezettekkel szembeni kölcsönköveteléseit a felperesi jogelődre, mint engedményesre átruházta.

Az elsőfokú bíróság a szerződés érvénytelenségére vonatkozó kereseti kérelemmel kapcsolatban kifejtette, az érvénytelenséget a Ptk. XXI. fejezete szabályozza, amely szerint a szerződés érvénytelenségének két fő esete létezik, a szerződés semmissége, és a szerződés megtámadhatósága, azonban mindkét típusú érvénytelenségnek kizárólag jogszabályban meghatározott okai lehetnek, és a konkrét jogszabály dönti el azt is, hogy az adott érvénytelenségi ok a szerződés semmisségét vagy megtámadhatóságát eredményezi-e. A szerződés tartalmát - a szerződésből fakadó jogok és kötelezettségek megállapításakor - a felek szabadon állapíthatják meg, a szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja. Mindezek alapján a perbeli szerződés érvénytelensége a szerződő felek által meghatározott okból nem állhat fenn, a szerződésnek sem semmissége, sem megtámadhatósága nem állapítható meg, s így a Ptk. 237.§ (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának sincs helye. A Ptk. 228.§ (1) és (2) bekezdése és az állandó bírói gyakorlat szerint a kikötött feltétel csak a szerződő felek magatartásán kívül eső, a felek akaratától és tevékenységétől független bizonytalan jövőbeni esemény lehet. Jelen esetben azonban a felek a felperes jogelődjé által teljesítendő fizetés tényét kötötték ki a szerződés hatályosságát érintő feltételként. Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy a felperesi jogelőd magatartásától, tevékenységétől függő esemény nem minősülhet a szerződés hatályosságát érintő feltételnek, ezért az nem alkalmazható. A Ptk. 229.§ (2) bekezdés szerint a szerződés hatályossága szempontjából a feltétel bekövetkezésére vagy meghiúsulására nem alapíthat jogot az, aki azt felróhatóan maga idézte elő, a feltétel bekövetkezését előidéző fél nem hivatkozhat a szerződésben kikötött feltételre, a feltételt be nem következettnek kell tekinteni. Jelen esetben nyilvánvalóan a felperesi jogelődnek felróható, hogy a vételár megfizetéséhez szükséges pénzeszközzel nem rendelkezett, s emiatt nem került sor a hatályossági feltételként kikötött vételár megfizetésére. Ebből következően a felperes sem a szerződés hatályossága beálltának hiányára, sem pedig a szerződés hatályának megszűnésére nem hivatkozhat, így a szerződés

hatálytalansága vagy megszűnése nem állapítható meg, erre tekintettel a felperesi jogelőd és alperes közötti engedményezési szerződés érvényes és hatályos.

Az elsőfokú bíróság megállapította, értelmeznie kellett a szerződés 5.2. pontjának mondatait, azonban a szerződés egészére figyelemmel kell lenni, ezért helytelen az a felperesi megközelítés, amely kizárólag a második bekezdés utolsó mondatát ragadja ki, elemzi, s állapítja meg, hogy annak alapján az alperes a vételár 10%-ának megfelelő összegre a felperes szerinti három feltétel együttes teljesülése esetén jogosult. Az okiratnak a „Fizetési megállapodás” című részében, a vételár fizetési időpontokat, módot szabályozó 5.2. pontjában került szerkezetileg elhelyezésre a vitatott értelmű mondat. A három mondat logikailag és tartalmilag is egyértelműen összefügg. Mind a szerződés szövege, mind a felek feltehető, gazdaságilag ésszerű akarata alapján is egyértelmű, hogy tartalmát tekintve a Ptk. 246.§ (1) bekezdés szerinti kötbér kikötésnek tekintendő a szerződés 5.2. pontja utolsó mondatában szereplő vételár 10%-ának megfelelő összeg, amely az engedményes által a vételár nem teljesítése esetén illeti az alperest, azaz megghiúsulási kötbér. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 246.§-a és eseti döntések felhívása mellett utalt arra, nem a kötbér szó alkalmazása a lényeg, hanem az, hogy a perbeli szerződés annak fogalmi elemeit megfelelően tartalmazza, s a felek akarata is ennek kikötésére irányult, ennek kapcsán,, előadására utalt.

Kiemelte továbbá, éstanúk vallomása szerint az engedményes felperesi jogelőd elállása esetére maximum 10%-os mértékű összegre volt jogosult alperes a megállapodás szerint. Ezzel a tanúk megerősítették a kötbérre vonatkozó tartalmi értelmezést. Kétségtelen, a felperes valójában a szerződéstől elállásra vonatkozó kifejezett jognyilatkozatot nem tett, arról nyilatkozott, hogy visszakéri a korábban megfizetett összeget, mivel nem tudja a hátralékot kifizetni, ezen nyilatkozata azonban elállásként volt értendő.

Az elsőfokú bíróság a vallomásokban meglévő ellentmondásokra részletesen rámutatva rögzítette, a felek, illetve a tanúk vallomása egyező volt abban a tekintetben, felperes a meghosszabbított határidő leteltét követően nem kapott további póthatáridőt, a szerződést nem módosították. A felperes a Ptk. 313.§-a szerint a teljesítést megtagadta, alperest megillette a választási lehetőség a késedelem és a lehetetlenülés következményeinek alkalmazása között. Alperes a lehetetlenülést választotta, a Ptk. 312.§ (2) bekezdése szerinti, kötelezettnek felróható lehetetlenülést, így a szerződés megszűnt, a teljesítés elmaradása miatt alperes kártérítést követelt, amit a megghiúsulási kötbér érvényesítésével gyakorolt is. Utalt a bíróság arra is, a fizetési határidő eredménytelen elteltével történő automatikus szerződésmegszűnés, illetve alperesi elállás folytán történő szerződésmegszűnés sem változtat a megghiúsulási kötbér érvényesíthetőségén. Azt az alperes követelhette, a 10%-os mértéket pedig nem lehet eltúlzottnak tekinteni, a mérséklés nem volt indokolt, így a felperesnek a Ptk. 361.§-ára hivatkozása is megalapozatlan volt, ezért a kereset elutasításának volt helye. A Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja

alapján kötelezte a felperest az elsőfokú bíróság 425.000 forint + 25% áfa összegű első fokú eljárással kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj, mint perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Az ítélet keresete szerinti megváltoztatását, valamint az alperes első- és másodfokú perköltség viselésére kötelezését kérte.

Előadta, az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helytelen következtetést vont le a kereset alapjául szolgáló engedményezési szerződés tartalma és a szerződő felek szerződési szándéka vonatkozásában. Az engedményezési szerződésben foglalt határidő egyik fél által sem vitatott eredménytelen elteltére tekintettel a szerződés érvénytelenné vált, melynek következménye a Ptk. 237.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazása.

Állította, az eredeti állapot helyreállítása körében az addigi teljesítések visszajárnak, egyéb jogkövetkezmény pedig az engedményezési szerződésből alperes javára nem következik, s a hivatkozottak szerint semmilyen jogcíme nincs a kereset szerinti összeg visszatartására. A szerződés hatályosságával és érvényességével kapcsolatban sem helytállóak az ítélet következtetései.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Utalt arra, az elsőfokú bíróság minden részletre kiterjedően, teljes körűen tártta fel, majd állapította meg a perbeli tényállást, a Pp. 206.§ (1) bekezdése alapján a bizonyítékok egybevetésével, azok értékelésével hozta meg helyes ítéletét. A felperes Ptk. 361.§-ára alapított keresete alaptalan, az engedményezési szerződéstől az engedményező nem állt el, fellebbezésében nem jelölt meg jogszabályban nevesített érvénytelenségi okot, hanem továbbra is az engedményezési szerződés 5.2. pontjában foglalt határidőre figyelemmel, annak második bekezdése első mondatát jelölte meg érvénytelenségi okra való hivatkozásként, mely téves. Nincs jogszabályi lehetőség arra nézve, hogy a szerződő felek határozzanak meg érvényességi okot, miután a Ptk. rendelkezései alapján az érvénytelenségi okok felek által történő meghatározására, kikötésére a Ptk. 200.§ (1) bekezdése szerint szerződéses szabadság nem terjed ki. A felperes érvénytelenségi okra történő hivatkozása téves, az engedményezési szerződés érvénytelensége a szerződő felek által meghatározott okból nem állhat fenn, annak semmissége, megtámadhatósága nem állapítható meg, így a Ptk. 237.§ (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye. Kiemelte, a felperesi jogelőd anyagi tőke hiányából fakadó nem teljesítése csak és kizárólag az-nek róható fel. A Ptk. alapján helyesen tartotta vissza a vitás 10%-nak megfelelő összeget meghíúsulási kötbér jogcímén. A felperesnek téves és megalapozatlan az álláspontja, mely szerint a létrejött engedményezési szerződés érvénytelen, és ezáltal az alperes jogalap nélküli gazdagodást valósított volna meg, felperes az eljárás ésszerű időben történő befejezését hátráltatja, képviselői, üzleti

partnere egymásnak, illetve önmaguknak ellentmondó vallomásokat, nyilatkozatokat tesznek.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

Az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 246.§ (1) bekezdése értelmében a kötelezett meghatározott pénzüsszeg fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, nem, vagy nem szerződésszerűen teljesít (kötbér).

A (2) bekezdés szerint a kötbért a jogosult akkor is követelheti, ha kára nem merült fel. Érvényesítheti a kötbért meghaladó kárát és a szerződésszegésből eredő egyéb jogait is.

Az elsőfokú bíróság az 1952. évi III. törvény (Pp.) 206.§-ában foglaltaknak megfelelően a tényállást a felek előadásának és csatolt okiratoknak és a meghallgatott tanúk vallomásának az egybevetése alapján helytállóan állapította meg. A felek között 2008. május 5-én nem vitásan engedményezési szerződés jött létre, amelyben szabályozták az engedményes vételár fizetési kötelezettségének végső határidejét is. Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság az okirat 5.2. pontjában foglaltakat annak tartalma szerint meghiúsulási kötbér kikötésére irányuló megállapodásnak. Helytállóan rögzítette azt is, a szerződés a felperesi jogelőd nem teljesítése miatt meghiúsult, felperesi jogelőd többszöri határidő módosítási kérelme teljesítése után az alperes már további póthatáridőt nem adott az engedményezési szerződésben foglalt teljes követelés vételár megfizetésére. A felek a követeléseket a megállapodás szövegezéséből következően egységként kezelték és a felperesi jogelőd a részteljesítésen túlmenően további fizetést nem tudott teljesíteni, ennek folytán az engedményezési szerződés meghiúsult. Az alperes és , felperesi meghatalmazott megállapodásával a szerződés megszűnt, s a felek elszámoltak egymással, az alperes jogszerűen tarthatott igényt meghiúsulási kötbérre.

A Ptk. 247.§ (1) bekezdése szerint a túlzott mértékű kötbér összegét a bíróság mérsékelheti.

Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, a kötbér mértéke sem volt eltúlzott, az az általános gyakorlatnak megfelelő.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla - a fenti indokolásbeli kiemeléssel - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése és a Pp. 239.§-a alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az alperes javára a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, a 4/A § rendelkezéseire figyelemmel az általános forgalmi adót is tartalmazó összegben állapította meg.

Budapest, 2012. november 9.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
írnok